

Θέματα Δεοντολογίας και πρακτικής άσκησης

Ντιάνα Χαρίλα
Ψυχολόγος-Δρ. Κλινικής Ψυχολογίας
ΕΔΙΠ, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

1. Σεβασμός στη αξιοπρέπεια των θεραπευόμενων

Εμπιστευτικότητα/Ιδιωτικότητα

Αξίες

Θέματα εξουσίας

Συμφωνία ως προς την θεραπεία

Δικαιώματα

Θεραπευτικές δεξιότητες

3. Ευθύνη και υπευθυνότητα

- Θεραπευόμενοι/θεραπευτικά πλαίσια
- Εναρμόνιση με τις αρχές του θεραπευτικού πλαισίου
- Επαγγελματισμός!!

4. Ακεραιότητα

- Εντιμότητα/στάση επαγγελματική
- Επαγγελματικά όρια

Παραβίαση ορίων στη θεραπευτική σχέση

- Διττές ή πολλαπλές σχέσεις
- Σεξουαλικές σχέσεις
- Αυτοαποκάλυψη

Διπλές ή πολλαπλές σχέσεις συμβαίνουν όταν:

- Ο θεραπευτής έχει ταυτόχρονα ή διαδοχικά έναν ή περισσότερους ρόλους με τον θεραπευόμενό του.
- Η θεραπευτική σχέση παίρνει άλλες μορφές (κοινωνική/επαγγελματική/οικονομική)
- Ο θεραπευτής αναλαμβάνει θεραπευτικά άτομα με τα οποία συνδέεται ή συνδεόταν κάποτε συναισθηματικά

Στην θεραπεία διπλή σχέση είναι:

- Η παροχή θεραπείας σε ένα άτομο με το οποίο συνδεόμαστε με οποιοδήποτε τρόπο πέραν του θεραπευτικού πλαισίου

Οι διττές σχέσεις αφορούν και σε άλλες καταστάσεις

Συνέπειες των διπτών σχέσεων στη θεραπεία

- Επισκιάζουν την βασική αρχή οτι προέχει η ευημερία του θεραπευόμενου
- Οι ανάγκες του θεραπευτή μπαίνουν σε προτεραιότητα έναντι εκείνων του θεραπευόμενου
- Μειώνεται η αντικειμενικότητα του θεραπευτή
- Δημιουργείται κίνδυνος βλάβης του θεραπευόμενου
- Η θεραπευτική σχέση διαταράσσεται

Γιατί οι σεξουαλικές σχέσεις με τον θεραπευόμενο είναι ανήθικες

- Οι θεραπευόμενοι βρίσκονται σε πιο ευάλωτη θέση
- Κλονίζουν την εμπιστοσύνη του θεραπευόμενου προς τον θεραπευτή/ τους ειδικούς ψυχικής υγείας και την θεραπευτική διαδικασία
- Οι θεραπευόμενοι γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης
- Χρειάζεται άμεσα να σταματήσει η θεραπεία-παραπομπή

Πρακτική άσκηση υπό εποπτεία!

Κλινική εποπτεία-Ορισμός

Η εποπτεία αποτελεί μια παρέμβαση η οποία δίνεται από ένα μάλλον παλαιότερο μέλος του επαγγέλματος σε ένα νεότερο μέλος ή νεότερα μέλη του ίδιου επαγγέλματος. Αυτή η σχέση αξιολογείται, έχει χρονική διάρκεια και έχει ταυτόχρονα τρεις σκοπούς: α) την ενδυνάμωση της επαγγελματικής λειτουργικότητας του νεότερου μέλους, β) την ρύθμιση της ποιότητας των επαγγελματικών υπηρεσιών που προσφέρονται στον πελάτη (ή στους πελάτες) που παρακολουθεί και γ) να λειτουργήσει ως έλεγχος ασφαλείας για όσους εισέρχονται στο συγκεκριμένο επάγγελμα (Bernard and Goodyear, 1998).

Στόχοι της εποπτείας

- Να ενισχύσει την επαγγελματική κατάρτιση των εποπτευομένων
 - Να εξασφαλίσει την διατήρηση των κανόνων δεοντολογίας
- ↓
- Να διασφαλίσει την ευημερία του πελάτη

Λειτουργίες της εποπτείας

- 1. Εκπαίδευση
- 2. Υποστήριξη
- 3. Αξιολόγηση

Άγχος στην εποπτεία

- Ο εκπαιδευόμενος αρχικά βιώνει άγχος- πιθανόν και ο επόπτης
- Εκπαιδευόμενος και επόπτης μπορεί να χρησιμοποιούν αμυντικές στρατηγικές για να αντιμετωπίσουν το άγχος
- Σημαντική η σχέση επόπτη και εποπτευόμενου στην εξέλιξη του εκπαιδευόμενου
- Η έκθεση μπορεί να προκαλεί άγχος
- Σημαντική η στάση του πλαισίου

Τι δυσκολεύει τους εκπαιδευόμενους στην εποπτεία

- Ο επόπτης ασκεί εξουσία και έχει άσχημη συμπεριφορά
- Υπάρχει ασάφεια στους ρόλους
- Ο επόπτης δεν δίνει ανατροφοδότηση

Δεξιότητες εποπτευόμενων που διευκολύνουν την εποπτεία (I)

(Inskipp and Proctor, 1988)

- Σκέψου πώς θα μοιραστείς τα δυνατά σου σημεία, καθώς και εκείνα που χρειάζονται ανάπτυξη με τον επόπτη σου
- Να είσαι ανοικτός στη νέα γνώση και κυρίως στην συνειδητοποίηση των συναισθημάτων και των σκέψεων σου στην εποπτεία.
- Σημείωσε οτιδήποτε βρίσκεις απειλητικό στην εποπτεία
- Παρατήρησε πώς εκδηλώνεις αντίσταση προς τον επόπτη σου
- Ανάπτυξε τις απαιτούμενες δεξιότητες να εκφράζεις και να διαχειρίζεσαι διαφωνίες

Δεξιότητες εποπτευόμενων που διευκολύνουν την εποπτεία (II)

- Αναγνώρισε τις προσδοκίες σου από την εποπτεία
- Ξεκαθάρισε μέσα σου τι ρόλους θέλεις να έχει ο επόπτης σου.
- Χρησιμοποίησε την ανατροφοδότηση που παίρνεις από τον επόπτη σου
- Δούλεψε στο πώς να εκφράσεις στον επόπτη σου τους φόβους σου και τις ανησυχίες σου, χωρίς να αναστέλλεις αυτή την διαδικασία από τον φόβο της αρνητικής αξιολόγησης
- Επικοινωνήσε με τον επόπτη σου τι σε βοηθά και τι όχι στην μάθηση και την ανάπτυξη σου
- Μάθε από τα λάθη σου